

ОПЕРАТИВНА ПРАВИЛА ЗА КЛИРИНГ МЕЋУНАРОДНИХ ПЛАЋАЊА

1. Оперативним правилима за клиринг међународних плаћања (у даљем тексту: правила) прописује се начин на који се обављају клиринг и обрачун (settlement) међународних плаћања између физичких и правних лица с територија држава чије су централне банке потписнице Споразума о клирингу међународних плаћања (у даљем тексту: Споразум).

2. У клирингу међународних плаћања (у даљем тексту: клиринг) учествују:

1) централна банка потписница Споразума (у даљем тексту: централна банка),

2) банка која с централном банком своје државе закључи уговор о учешћу у клирингу (у даљем тексту: банка).

3. Клиринг обавља централна банка која је оператер клиринга (у даљем тексту: оператер клиринга) на основу овлашћења из Споразума, и то као мултилатерални нето обрачун, док се нето позиције из клиринга поравнавају на обрачунским рачунима банака код централне банке.

Прикључење у клиринг

4. За учешће у клирингу, банка је обавезна да централној банци своје државе поднесе захтев за прикључење у клиринг, који је оверен печатом и који су потписала лица овлашћена за заступање банке, као и да:

1) пријави оператеру клиринга, преко централне банке своје државе, свој банкарски код за идентификацију (BIC код);

2) испуни техничке услове и стандарде за повезивање с клирингом;

3) пријави, преко централне банке своје државе, лица овлашћена за контакт са оператером клиринга у вези с пословима клиринга;

4) закључи с централном банком своје државе уговор о учешћу у клирингу.

Мере заштите и одговорност

5. Банка је дужна да обезбеди мере сигурности и заштите, које се посебно односе на запослене који учествују у пословима који се односе на учешће у клирингу, на контролу операција и обраду података везаних за рад с клирингом, као и на физичку контролу приступа рачунарским ресурсима повезаним с клирингом.

6. Банка је обавезна да одреди запосленог који ће бити задужен за сигурност и заштиту комуникације с клирингом (у даљем тексту: администратор заштите), да га за то овласти и овлашћење достави оператеру клиринга.

Администратор заштите задужен је за:

- 1) конфигурисање и администрацију хардверских и софтверских система заштите који служе за безбедну комуникацију с клирингом;
- 2) обављање платног промета у складу са овим правилима;
- 3) подношење централној банци своје државе месечног писменог извештаја о примени безбедносних мера и сарадњи с клирингом.

7. Учесници у клирингу одговорни су за веродостојност, кодирање и садржину послатих порука, за благовременост слања порука у клиринг, као и за то да поруке шаљу и примају за то овлашћена лица.

Лимит и нето позиција

8. Под нето позицијом банке у одређеном тренутку, у смислу ових правила, подразумева се разлика између примљених и извршених плаћања за ту банку од почетка клириншког циклуса до тог тренутка.

Централна банка обавештава оператера клиринга о износима лимита нето позиција за банке из своје државе, за чије извршење она гарантује у складу са Споразумом.

Пре почетка клириншког циклуса, оператер клиринга свакој банци поставља лимит за нето позицију из клиринга на основу обавештења из става 2. ове тачке.

Негативна нето позиција банке ниједног тренутка не сме бити већа од одобреног лимита.

9. Банка, у складу са својим потребама, може захтевати од централне банке своје државе повећање или смањење лимита (промена лимита). Ова централна банка одобрава промену лимита ако су за то испуњени услови из уговора закљученог између банке и централне банке њене државе о учешћу у клирингу.

Ако централна банка обавештење о одобреној промени лимита банци не достави оператеру клиринга пре почетка текућег обрачунског дана – лимитом те банке сматра се лимит који јој је одобрен за претходни обрачунски дан.

Пријем налога у клиринг

10. Комуникација између учесника у клирингу и оператера клиринга остварује се порукама, које се могу достављати појединачно за свако плаћање или за групу плаћања, при чему се доставља и спецификација појединачних плаћања из групе, у складу с прилогом 2 уз ова правила.

11. Порука се сматра валидном ако испуњава следеће услове:

- 1) да је формирана у SWIFT формату, у складу с прилогом 2 уз ова правила, као и на начин предвиђен у прилогу 3 уз та правила;
- 2) да је послата и примљена у складу с Дневним терминским планом клиринга (прилог 1 уз ова правила) (у даљем тексту: Дневни термински план).

Прилози из ове тачке одштампани су уз ова правила и њихов су саставни део.

12. Валидна порука обрађује се одмах после пријема у клиринг.

Обрада валидних порука обухвата:

- 1) контролу датума реализације налога за плаћање;
- 2) контролу износа на налогу за плаћање;
- 3) контролу учешћа у клирингу банака наведених у налогу за плаћање;
- 4) контролу статуса обрачунских рачуна банака наведених у налогу за плаћање.

Порука која из било ког разлога не може бити обрађена – одбија се уз одговарајућу поруку пошиљаоцу.

13. Послата валидна порука за коју се обрадом утврди да испуњава услове за учешће у клирингу евидентира се на обрачунском рачуну банке само ако негативна нето позиција ове банке у том тренутку не прелази одобрени лимит.

После извршене обраде поруке, клиринг упућује банци пошиљаоцу плаћања одговарајућу поруку о потврди пријема поруке и задужењу рачуна, док банци примаоцу плаћања шаље копију примљене поруке и потврду о одобрењу рачуна – у складу с прилогом 2 уз ова правила.

14. Ако негативна нето позиција банке прелази одобрени лимит, послата валидна порука за коју се обрадом утврди да испуњава услове за учешће у клирингу и чији је приоритет обележен бројевима од 11 до 50 – ставља се у ред за чекање, да би се, након обезбеђења средстава до краја обрачунског дана, извршила према додељеном приоритету (при том се 11 сматра највишим, а 50 најнижим приоритетом).

Поруке са истим приоритетом извршавају се у складу с редоследом приспећа, по FIFO принципу.

Поруке чији је приоритет обележен бројевима од 51 до 99 враћају се пошиљаоцу.

15. За послате валидне поруке за које се обрадом утврди да садрже инструкције за плаћање које не задовољавају услове за учешће у клирингу – оператер клиринга одмах упућује пошиљаоцу одговарајућу поруку о стављању у ред за чекање, односно о одбијању примљене поруке, у складу с прилогом 2 уз ова правила.

За валидне поруке које се, после истека времена предвиђеног за пријем порука, затекну у реду за чекање – оператер клиринга шаље пошиљаоцу одговарајућу поруку о одбијању тих порука, у складу с прилогом 2 уз ова правила.

Начин извршења плаћања у клирингу

16. После истека времена предвиђеног за пријем порука утврђеног Дневним терминским планом, оператер клиринга обавештава централне банке о збирним нето стањима из клиринга, као и о нето стањима банака из њихове државе – након чега централне банке, у складу са одредбама Споразума, оператера клиринга обавештавају о својој сагласности да се те нето позиције изврше.

Плаћање збирних нето позиција између централних банака може се обавити под условом да је оператер клиринга претходно централним банкама потврдио коначност обрачуна, и то после пријема сагласности из става 1. ове тачке.

Плаћање збирних нето позиција између централних банака обавља се преко рачуна код првокласне међународне банке, у складу са одредбама Споразума.

17. Централне банке, у складу са овлашћењем из уговора које су закључиле с банкама из своје државе о учешћу у клирингу, одобравају и задужују рачуне тих банака за њихове позиције из клиринга.

Коначност обрачуна

18. После пријема сагласности централних банака, оператер клиринга извршава обрачун и свакој од банака шаље извод њеног обрачунског рачуна за клиринг, у складу с прилогом 2 уз ова правила – након чега се обрачун сматра коначним.

Рекламације на трансакције извршене у клирингу разматрају се само ако стигну најкасније трећег радног дана од дана обраде.

19. Ако клиринг није могуће обавити из техничких разлога, оператер клиринга ће све поруке примљене тог дана вратити банкама у складу с Дневним терминским планом и централне банке њихових држава обавестити о разлозима због којих клиринг није обављен.

Искључење из клиринга

20. Оператер клиринга може банку привремено или трајно искључити из клиринга у следећим случајевима:

- 1) ако установи да је банка престала да испуњава било који од услова за учешће у клирингу;
- 2) ако банка не поступа у складу са овим правилима;
- 3) ако банка не поступа у складу са уговором који је закључила с централном банком своје државе о учешћу у клирингу;
- 4) ако утврди да банка изазива техничке проблеме у раду клиринга.

У случају из става 1, одредба под 1, ове тачке, банка ће бити трајно искључена из клиринга, а у случајевима из одредаба под 2, 3 и 4

те тачке биће опоменута или привремено искључена, па ако, и после више привремених искључења, настави да крши те одредбе – може бити трајно искључена из клиринга.

Одлуку о привременом искључењу банке из клиринга доноси оператер клиринга, који о томе одмах обавештава банку и централну банку њене државе, уз обавезно навођење разлога искључења, евентуално предузетих мера и услова за поновно укључење банке у клиринг.

Одлуку о трајном искључењу банке из клиринга доноси централна банка њене државе.

21. Банка се може поново укључити у клиринг ако испуни услове неведене у одлуци о њеном искључењу.

Радно време клиринга

22. Клиринг је на располагању корисницима сваког радног дана.

Радним даном, у смислу ових правила, не сматрају се субота и недеља, као ни дани празника проглашени нерадним данима у државама централних банака и држави првокласне међународне банке преко које се обавља плаћање збирних нето позиција између централних банака.

23. Радно време оператера клиринга утврђено је Дневним терминским планом, који мора бити усклађен с дневним терминским планом централних банака.

Оператер клиринга може, по потреби, променити радно време, о чему обавештава учеснике у клирингу.

Ако се радно време оператера клиринга промени на захтев неког учесника у клирингу, оператер клиринга трошкове наплаћује од тог учесника.

Накнада за рад клиринга

24. По основу послова клиринга, централне банке, банкама са своје територије наплаћује накнаду – у висини, на начин и у роковима утврђеним прописом којим се утврђује тарифа по којој централна банка наплаћује накнаду за услуге које врши.

ДНЕВНИ ТЕРМИНСКИ ПЛАН КЛИРИНГА

Почетак пословног дана	9.00
Пријем лимита	9.05 – 9.30
Размена порука за плаћања	9.30 – 14.00
Клиринг	14.00 – 14.05
Достављање нето позиција централним банкама	14.05 – 14.10
Достављање оператеру, од стране централних банака, сагласности за нето позиције	14.10 – 14.20
Оператер клиринга, након добијања сагласности од централних банака, доставља централним банкама једну од следећих порука: • Потврда о плаћању • Продужење рада међународног клиринга (максимално 30 минута) • Оповозивање пословног дана	14.20 – 14.30
Централне банке са дебитном нето позицијом испостављају налог за плаћање <i>Deutsche bank</i>	14.30 – 15.00
Централне банке достављају оператеру клиринга потврду о извршеном плаћању (копије порука MT 900 и MT 910)	15.00 – 15.20
Оператер клиринга обавештава централне банке о успешном/неуспешном завршетку пословног дана	15.20 – 15.30
Оповозив неизвршених порука за плаћања	15.30 – 15.35
Издавање извода рачуна	15.35 – 15.50
Архивирање	15.50 – 16.00
Крај пословног дана	16.00

Основне поруке по SWIFT стандарду које се користе у клирингу међународних плаћања

1. Налог за безготовинско плаћање

Основни документ за пренос средстава у систему је *налог за пренос*, чији су елементи дати у следећој табели:

	Опис	Формат	Обавезно	Напомена
1	Начин извршења	X		
2	Назив налогодавца – платиоца	3*35X	да	
3	Назив примаоца	3*35X	да	
4	Број рачуна налогодавца	IBAN		
5	Број рачуна примаоца	IBAN		
6	Ознака валуте	3X	да	EUR
7	Износ	12N,NN	да	Највише дванаест целих, зарез, највише две децимале, само позитивно, знак плус се подразумева
8	Сврха плаћања	3*35X		
9	Шифра плаћања	3N		Из Шифарника
11	Позив на број задужења	22X		
13	Позив на број одобрења	22X		
14	Место пријема	20X		
15	Датум пријема	DD/MM/YY		
16	Датум валуте	DD/MM/YY	да	
17	Овера	–	да	На папирним документима потпис, где је предвиђено и печат

У систему у електронској форми, налог за безготовинско плаћање има структуру приказану у табели која следи. Техничка поља која се интерно користе у систему нису приказана. У банкама се структура може донекле разликовати, пре свега у техничким детаљима, при чему је најважније да не дође до губитка информација.

Поље	Опис	Формат
Идентификација иницијалне банке	Идентификациона ознака банке (BIC) на основу које се недвосмислено може утврдити прописани водећи број банке	У SWIFT-у 8/11 знакова
Референца иницијалне банке	Јединствени идентификатор налога за плаћање за иницијалну банку у току једног обрачунског дана	До 16 знакова

Начин извршења	Одређује да ли се налог у обради третира као хитан или не	0100 није хитно
Назив налогодавца	Назив и адреса налогодавца – власника рачуна задужења	До 105 знакова (3*35)
Назив примаоца	Назив и адреса корисника плаћања, обавезан контролни елемент у процесу плаћања; ако рачун корисника не постоји у регистру банке која је примила налог, неопходно је унети овај елемент (иначе се преузима садржај из регистра за сравњење са садржајем оригиналног документа)	До 105 знакова (3*35)
Рачун задужења (рачун налогодавца)	Рачун који ће бити задужен, IBAN	
Рачун одобрења (рачун корисника)	Рачун који ће бити одобрен, IBAN	
Ознака валуте	Ознака валуте у којој се врши плаћање, по ISO стандарду	3 знака, EUR
Износ	Износ плаћања које треба извршити	До 14 значајних цифара, до два децимална места одвојена зарезом, обавезно позитиван
Сврха плаћања	Опис сврхе плаћања, у слободној форми	До 105 знакова (3*35)
Шифра плаћања	Троцифрена шифра сврхе плаћања из Шифарника, користи се за статистичко извештавање и анализу	Три цифре
Референца налогодавца	Референца која се преноси до корисника плаћања и приказује се у његовом изводу	До 22 знака
Референца корисника	Референца која се преноси до корисника плаћања, која се приказује у његовом изводу	До 22 знака
Датум валуте	Датум када плаћање доспева, односно када га треба извршити	Било који недвосмислено препознатљив формат датума

2. Порука MT 103 – пренос средстава за рачун корисника

Како је порука MT 103 нови стандард за плаћања за рачун клијената у SWIFT-у и како се порука MT 100 повлачи из употребе – налог за безготовинско плаћање пресликава се у важећа поља SWIFT поруке MT 103. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент налога за безготовинско плаћање	Обавезно	Напомена
113	Пословни приоритет (вредности 0011–0099), а ако су укључени редови за чекање – ово је приоритет извршења из реда за чекање		Поље 113 је у блоку 3 поруке, ако није наведено – подразумева се вредност 0099, извршење је с најнижим приоритетом
20	Референтни број (TRN) иницијалне банке	да	TRN у SWIFT-у
23B	Увек CRED	да	
23E	Увек SDVA	да	
26T			По SWIFT-у
32A	Датум валуте, шифра валуте (EUR) и износ, датум у формату YYMMDD	да	Пример: 030123EUR5678,50
50K	У формату К /IBAN налогодавца назив и адреса	да	Рачун налогодавца је обавезан елемент, коса црта је део синтаксе за означавање рачуна; његов водећи број треба да одговара BIC-у банке која шаље поруку
53A	IBAN и BIC банке која извршава плаћање у формату /D/IBAN банке или /IBAN банке BIC	да	Косе црте и слово D су део синтаксе
57A	IBAN и BIC банке чији се рачун одобрава (у којој је корисников рачун) у формату /C/IBAN банке или /IBAN банке BIC	да	Мора да се слаже с водећим бројем рачуна у 59, косе црте и слово C су део синтаксе
59	Без опције /IBAN корисника назив и адреса	да	IBAN је обавезан, коса црта је део синтаксе за означавање рачуна
70	Преносе се шифра плаћања, позив на број задужења и позив на број одобрења. Елементи који се преносе означавају се префиксима који су цртицом одвојени од садржаја: PBZ – (позив на број задужења) PBO – (позив на број одобрења) TRN – (референтни број повезане поруке – TRN)	да	Пример: 70:SIF-111 PBZ-97123456ABC PBO-97123AFG14 REF-456789
71A	Увек SHA	да	

72	Сврха плаћања, до 105 карактера, за сврху плаћања у првом реду /BNF/, у осталим редовима //, највише 4 реда, 105 карактера	да	Пример: 72:/BNF/UPLATA PO //FAKTURI 123AFG14, //DRUGI DEO
----	--	----	---

Употреба осталих поља је дозвољена у систему, али се њихов садржај не контролише и не утиче на синтаксу поруке.

3. Порука МТ 202 – трансфер средстава између финансијских институција

Порука МТ 202 користи се за међубанкарска плаћања с једног рачуна на други рачун. Налог за безготовинско плаћање између банака пресликава се у важећа поља SWIFT поруке МТ 202. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент налога за безготовинско плаћање	Обавезно	Напомена
113	Пословни приоритет вредности је од 0011 до 0099; ако су укључени редови за чекање, ово је приоритет извршења из реда за чекање		Поље 113 је у блоку 3 поруке; ако није наведено, подразумева се вредност 0099 – извршење је с најнижим приоритетом
20	Референтни број (TRN) иницијалне банке	да	TRN у SWIFT-у
21	Повезана референца	да	Референца (TRN) поруке на коју се ова порука односи или NONREF
32A	Датум валуте, шифра валуте (EUR) и износ, датум у формату YYMMDD	да	Пример: 070123EUR8455678,50
53A	IBAN и BIC банке која извршава плаћање у формату /D/IBAN или /IBAN BIC	да	Косе црте и слово D су део синтаксе
58A	IBAN и BIC банке чији се рачун одобрава (у којој је корисников рачун) у формату /C/IBAN или /IBAN BIC	да	Косе црта и слово C су део синтаксе
72	Преносе се шифра плаћања, позив на број задужења и позив на број одобрења. Елементи који се преносе означавају се префиксима који су цртицом одвојени од садржаја: PBZ – (позив на број задужења) PBO – (позив на број одобрења) SIF – (шифра плаћања) – сврха плаћања на почетку /BNF/, на почетку осталих редова //, највише 5*35	да	Пример: 72:/BNF/PBZ- 97123456ABC //PBZ-97123AFG14 //SIF-133-UPLATA PO //FAKTURI 123AFG14 //DRUGI DEO

Употреба осталих поља је дозвољена у систему, али не утиче на извршење трансакција.

4. Порука МТ 102 – група плаћања за рачун корисника

Порука МТ 102 користи се за плаћања за рачун клијената у клирингу. Сва плаћања у једној поруци морају упутити корисници једне банке корисницима друге банке. Датум валуте мора бити исти за сва појединачна плаћања, као и шифра валуте. Збир свих појединачних плаћања мора одговарати износу у пољу 32А. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент налога за безготовинско плаћање	Обавезно	Напомена
113	Пословни приоритет вредности је од 0011 до 0099; ако су укључени редови за чекање, ово је приоритет извршења из реда за чекање		Поље 113 је у блоку 3 поруке; ако није наведено, подразумева се вредност 0099
	У секвенци А		
20	Референтни број (TRN) иницијалне банке	да	TRN у SWIFT-у
23	Увек CREDIT	да	
26T	Увек REF	да	
71A	Увек SHA	да	
	У репетитивној секвенци В, за свако појединачно плаћање		
21	Референца трансакције	да	
32B	Шифра валуте (EUR) и износ	да	Пример: EUR5678,50
50K	/IBAN налогодавца назив и адреса налогодавца	да	Рачун је обавезан, коса црта је део синтаксе за означавање рачуна, водећи број мора одговарати BIC-у банке чији се рачун задужује
59	/IBAN корисника назив и адреса корисника	да	Рачун је обавезан, коса црта је део синтаксе за означавање рачуна, водећи број мора одговарати BIC-у банке чији се рачун одобрава
70	Преносе се шифра плаћања, позив на број задужења и позив на број одобрења. Елементи који се преносе означавају се префиксима који су цртицом одвојени од садржаја: SIF – (шифра плаћања) PBZ – (позив на број задужења)	да	Пример: 70:SIF-133 PBZ-97123456ABC PBO-97123AFG14 REF-123456/789ABC

	PBO – (позив на број одобрења) REF – (референтни број повезане поруке – TRN)		
77B	Сврха плаћања, 35+35+35	да	Пример: 77B:UPLATA PO FAKTURI 123AFG14, DRUGI DEO
	У секвенци С		
32A	Датум валуте, шифра валуте (EUR) и износ (збир свих трансакција), датум у формату YYMMDD	да	Пример: 070123EUR55678,50
53A	/D/IBAN банке која извршава плаћање или /IBAN BIC банке која извршава плаћање	да	Косе црте и слово D су обавезни
54A	IBAN и BIC банке чији се обрачунски рачун одобрава, рачун је у првом реду иза /C/ или /, BIC у другом реду	да	Мора да се слаже с водећим бројем рачуна у пољу 59

Употреба осталих поља дозвољена је у систему, али не утиче на извршење трансакција.

5. Порука MT 900 – потврда о задужењу рачуна

Порука MT 900 користи се као потврда о задужењу рачуна после извршених трансакција (202). Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референца иницијалне банке	да	TRN
21	Повезана референца	да	Референца поруке – TRN на коју се ова порука односи значи поруку чије се дејство потврђује
25	IBAN	да	Број рачуна који се задужује
32A	Датум валуте, шифра валуте (EUR) и износ, датум у формату YYMMDD	да	Пример: 070123EUR55678,50

6. Порука MT 910 – потврда о одобрењу рачуна

Порука MT 910 користи се као потврда о одобрењу рачуна после извршених трансакција (202). Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референца иницијалне банке	да	TRN
21	Повезана референца	да	Референца поруке – TRN на коју се ова

			порука односи значи поруку чије се дејство потврђује
25	IBAN	да	Број рачуна који се одобрава
32A	Датум валуте, шифра валуте (EUR) и износ, датум у формату YYMMDD	да	Пример: 070123EUR55678,50
52A	BIC иницијатора трансакције	да	Идентификација институције која је иницирала трансакцију, с повезаном референцом и датумом валуте јединствено идентификује поруку која је иницирала трансфер

Поље 56A не користи се у систему.

7. Порука MT 920 – захтеви

Порука MT 920 користи се као захтев за информације о стању рачуна или захтев за слање извода рачуна. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референца иницијалне банке	да	TRN
12	Одговор који се захтева (број одговарајуће MT поруке: 940, 941, 942 или 950)	да	940 је извод с детаљима, 941 се односи на статус рачуна, 950 је извод, а 942 је привремени извод од последње 940, 941 или 950 поруке
25	Број рачуна	да	Број рачуна на који се порука односи
34F	Шифра валуте (EUR), ознака C за кредит (збир задужења) или D за дебит (збир одобрења) и износ, износ се односи на лимит испод кога трансакције не улазе у извештај		Пример: EURC100000,
34F	Шифра валуте (EUR), ознака C за кредит (збир задужења) или D за дебит (збир одобрења) и износ, износ се односи на лимит испод кога трансакције не улазе у извештај		Пример: EURC100000,00

Поља 12, 25 и 34F се понављају, тако да се једном поруком може тражити више извештаја који се односе на више рачуна, уз различите лимите.

8. Порука МТ 941 – статус рачуна

Порука МТ 941 користи се за слање информација о стању рачуна, као одговор на захтев МТ 920 – захтев за информације о стању рачуна у одређеном тренутку. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референца	да	TRN
21	Повезана референца		Референца поруке МТ 920 – TRN, којом је иницирана ова порука
25	Број рачуна	да	Број рачуна на који се порука односи
28	Број стања/Секвенца поруке	да	Број стања је редни број стања које се шаље за наведени рачун од почетка године. Ако се стање шаље у више порука, оне су редом означене у секвенци, од 1 па надаље
60F	Почетно стање у облику (D/C), датум, шифра валуте, износ. D је дебит – позитивно стање, а C кредит – негативно стање.		Пример: C030717EUR100995,01
90D	Број трансакција задужења, ознака валуте и износ		Пример: 12EUR100000,00
90C	Број трансакција одобрења, ознака валуте и износ		Пример: 122EUR200000,99
62F	Завршно стање за датум у облику (D/C), датум, шифра валуте, износ. D је дебит – позитивно стање, а C кредит – негативно стање.	да	Пример: C030717EUR200996,
64	Расположиво стање у облику (D/C), датум, шифра валуте, износ. D је дебит – позитивно стање, а C кредит – негативно стање.		Пример: C030717EUR200996,

9. Порука МТ 942 – привремени извод

Порука МТ 942 представља привремени извод од претходно преузетог стања или извода. Шаље се као одговор на захтев МТ 920. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомене
20	Референца	да	TRN
21	Повезана референца		Референца поруке – TRN МТ 920 поруке којом је иницирана ова порука
25	Број рачуна	да	Број рачуна на који се порука односи

28C	Број стања/Секвенца поруке	да	Број стања је редни број стања које се шаље за наведени рачун од почетка године. Ако се стање шаље у више порука, оне су редом означене у секвенци, од 1 па надаље
34F	Шифра валуте (EUR), ознака C за кредит или D за дебит и износ; износ се односи на лимит испод кога трансакције не улазе у извештај	да	Пример: EURC100000,
34F	Шифра валуте (EUR), ознака C за кредит или D за дебит и износ; износ се односи на лимит испод кога трансакције не улазе у извештај		Пример: EURD100000,00
13D	Датум и време, у фомату YYMMDDHHMM	да	Пример: 0307171515+0100
61	Линија извода		*1
90D	Број трансакција задужења, ознака валуте и износ		Пример: 12EUR100000,00
90C	Број трансакција одобрења, ознака валуте и износ		Пример: 122EUR200000,99

Поље 61 понавља се за сваку промену на изводу.

Формат поља 61 је следећи:

- датум валуте (YYMMDD),
- датум уноса (MMDD),
- кредит/дебит (C,D,EC,ED,RC или RD, E – expected, R – reversed),
- последње слово шифре валуте,
- износ (до 12 целих, до 2 децимале),
- кôд за идентификацију типа трансакције, 3 карактера,
- референца за власника рачуна, до 16 карактера , //,
- референца институције која сервисира рачун, до 16 карактера,
- додатни детаљи, до 34 карактера.

10. Порука MT 950 – извод рачуна

Порука MT 950 је извод рачуна. Шаље се аутоматски на крају дана. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референца	да	TRN
25	IBAN	да	Број рачуна на који се порука односи
28C	Број стања/Секвенца поруке	да	Број стања је редни број стања које се шаље за наведени рачун од

*1 Види: SWIFT User Handbook.

			почетка године. Ако се стање шаље у више порука, оне су редом означене у секвенци, од 1 па надаље
60F	Почетно стање у облику (D/C), датум, шифра валуте, износ	да	Пример: C030717EUR100995,01
61	Линија извода		*1
62F	Завршно стање у облику (D/C), датум, шифра валуте, износ	да	Пример: C030717EUR200996,

Поље 61 понавља се за сваку промену на изводу.

Формат поља 61 је следећи:

- датум валуте (YYMMDD),
- датум уноса (MMDD),
- кредит/дебит (C,D,EC,ED,RC или RD, E – expected, R – reversed),
- последње слово шифре валуте,
- износ (до 12 целих, до 2 децимале),
- кôд за идентификацију типа трансакције, 3 карактера,
- референца за власника рачуна, до 16 карактера, //
- референца институције која сервисира рачун, до 16 карактера,
- додатни детаљи, до 34 карактера, //
- референца институције која сервисира рачун, до 16 карактера,
- додатни детаљи, до 34 карактера.

11. Порука MT 940 – извод рачуна (с детаљима)

Порука MT 940 је извод рачуна. Шаље се аутоматски на крају дана, по избору учесника. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референца	да	TRN
25	Број рачуна	да	Број рачуна на који се порука односи
28Ц	Број стања/Секвенца поруке	да	Број стања је редни број стања које се шаље за наведени рачун од почетка године. Ако се стање шаље у више порука, оне су редом означене у секвенци, од 1 па надаље
60F	Почетно стање у облику (D/C), датум, шифра валуте, износ	да	Пример: C030717EUR100995,01
61	Линија извода		*1
86	Информације имаоцу рачуна, код		До 6*35 карактера

*1 Види: SWIFT User Handbook.

	103 50K, 59 (само рачуни) и 4 линије за 70, код 202 само 53А и 58А (само рачуни)		
62F	Завршно стање у облику (D/C), датум, шифра валуте, износ	да	Пример: C030717EUR200996,

Поље 61 понавља се за сваку промену на изводу.

Формат поља 61 је следећи:

- датум валуте (YYMMDD),
- датум уноса (MMDD),
- кредит/дебит (C,D,EC,ED,RC или RD, E – expected, R – reversed),
- последње слово шифре валуте,
- износ (до 12 целих, до 2 децимале),
- кôд за идентификацију типа трансакције, 3 карактера,
- референца за власника рачуна, до 16 карактера, //
- референца институције која сервисира рачун, до 16 карактера,
- додатни детаљи, до 34 карактера.

12. Порука MT x95 – упити о порукама

Порука MT x95 користи се као упит о претходно упућеној поруци MT 103 или MT 202. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референца	да	TRN
21	Повезана референца	да	TRN поруке на коју се упит односи
75	Упити	да	Захтеви су: STAT – статус поруке DUPL – копија поруке PTY – промена приоритета
77A	Нови приоритет код промене приоритета		Обавезно код захтева за промену приоритета, код осталих захтева се не користи
11S	MT Датум оригиналне поруке 4444666666 (сесија и секвенца оригиналне поруке)		За допуну јединственог кључа
79	BIC учесника који је послао поруку и датум валуте	да	

За поруке МТ 103 и МТ 102 порука је МТ 195, а за поруку МТ 202 – порука је МТ 295.

13. Порука МТ х96 – одговори на захтеве и упите

Порука МТ х96 је одговор на послате поруке МТ х92 или МТ х95. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референца	да	TRN
21	Повезана референца	да	TRN поруке на коју се упит односи
76	Одговори	да	Одговори на захтеве су: STAT – статус поруке DUPL – копија поруке PRTY – промена приоритета ERRC – порука о грешци у захтеву
77A	Текстуални опис		Код грешке и одговарајући текст, ако одговор садржи поруку о грешци
11R	МТ датум оригиналне поруке	да	За допуну јединственог кључа

Ако се захтева статус (STAT), поље 76 може да садржи следеће одговоре:

STAT REJT	Порука је канцелована МТн92 поруком коју је послао учесник.
STAT CANC	Порука је канцелована по правилима система, шаље се и кад систем одбије поруку, без посебног захтева.
STAT EXEC	Порука се управо извршава.
STAT SETL	Порука је извршена.
STAT ERRC	При процесирању поруке дошло је до грешке, шаље се и кад НБС одбије поруку због грешке у поруци, без посебног захтева.
STAT COND	Порука чека на повезана условна плаћања.
STAT WAIT	Порука је у реду за чекање.
STAT SUSP	Порука је суспендована.

За поруке MT 103 и MT 102 порука је MT 196, а за поруку MT 202 порука је MT 296.

14. Порука MT 985 – упит о статусу

Поруком MT 985 шаље се упит о статусу. Одговор се шаље поруком MT 986. Распоред елемената је следећи:

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референца	да	TRN
57A	BIC институције у којој је рачун	да	
59	Рачун (IBAN) на који се односи упит, пре рачуна коса црта и BIC власника рачуна	да	
75	Захтев	да	Захтеви су: STAT – статус рачуна

15. Порука MT 986 – одговор на упит о статусу

Поруком MT 986 шаље се одговор на упит о статусу.

Поље	Елемент поруке	Обавезно	Напомена
20	Референца	да	TRN
21	Референца поруке на коју се одговор односи	да	
59	IBAN на који се односи одговор, пре рачуна коса црта и BIC власника рачуна		
79	Одговор	да	

Ако је упит STAT, могући одговори су:

Одговор	Значење
AA	Рачун није блокиран.
DA	Рачун је блокиран за задужења.
AC	Рачун је блокиран за одобрења.
DC	Рачун је блокиран.

Прилог 3

Коришћење ћирилице у SWIFT порукама

Како у SWIFT порукама није дозвољено коришћење ћирилице, врши се кодирање/декодираније у латиничне карактере за сва поља за која то има смисла, и то према табели која следи. На исти начин кодирају се латинична слова Ć, Ć, Š, Đ, Ž и DŽ.

Ћирилично слово	Латинични кôд	Ћирилично слово	Латинични кôд
А	A	а	a
Б	B	б	b
В	V	в	v
Г	G	г	g
Д	D	д	d
Ђ	DJ	ђ	dj
Е	E	е	e
Ж	ZZ	ж	zz
З	Z	з	z
И	I	и	i
Ј	J	ј	j
К	K	к	k
Л	L	л	l
Љ	LJ	љ	lj
М	M	м	m
Н	N	н	n
Њ	NJ	њ	nj
О	O	о	o
П	P	п	p
Р	R	р	r
С	S	с	s
Т	T	т	t
Ћ	CC	ћ	cc
У	U	у	u
Ф	F	ф	f
Х	H	х	h
Ц	C	ц	c
Ч	CH	ч	ch
џ	DZ	џ	dz
Ш	SS	ш	ss